



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 175/2011-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7 CoE 17/2010-56 z 30. júla 2010 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2010 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu

majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 CoE 17/2010-56 z 30. júla 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynul tento skutkový stav:

*«Sťažovateľ je právnickou osobou, založenou podľa slovenského práva; v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov.*

*Na základe zmluvy o úvere (ďalej len „Zmluva“) zo dňa 21.12.2007 poskytol sťažovateľ dlžníkovi meno, priezvisko: A. K., dátum narodenia:..., bytom J. (ďalej len „dlžník“) úver vo výške 464,71 Eur. Zmluva o.i. obsahovala ustanovenia týkajúce sa povinnosti dlžníka z tohto úverového vzťahu t.j. povinnosť vrátiť sumu poskytnutého úveru a ďalšie poplatky. Dlžník bol povinný uhrádzať sťažovateľovi poskytnutý úver v 12-ich mesačných splátkach v sume 75,68 Eur mesačne od 20.01.2008.*

*Dlžník neuhradil niekoľko po sebe idúcich splátok, čím sa dostal do omeškania so splácaním úveru, čím sa stal v zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, úver okamžite splatný. Sťažovateľ opakovane vyzval dlžníka k úhrade úveru. Dlžník neuhradil dlžnú čiastku, preto sťažovateľ zahájil rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeného zriaďovateľom S. a.s., so sídlom B. v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľom a dlžníkom.*

*Dňa 07.08.2008 sa stal rozhodcovský nález rozhodcovského súdu vykonateľný. Tento rozhodcovský nález má povahu exekučného titulu.*

*Dňa 23.09.2008 bola spísaná pred súdnym exekútorom zápisnica (alebo návrh) oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Topoľčany (ďalej len „Okresný súd“) dňa 06.11.2008 začal nútený výkon rozhodnutia, t.j. exekúcia.*

*Súdny exekútor doručil dňa 29.05.2009 Okresnému súdu návrh povinného na zastavenie exekúcie. Okresný súd ako súd vecne a miestne príslušný na rozhodovanie o exekučnej agende zahájil konanie o zastavení exekúcie, následne exekučné konanie bez akéhokoľvek dokazovania, či predchádzajúcej výzvy k vyjadreniu sa účastníkom k návrhu uznesením zo dňa 31.03.2010, sp. zn. 7Er 759/2008-42 zastavil.*

*Sťažovateľ podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu.*

*Krajský súd v Nitre (ďalej len „Krajský súd“) ako súd odvolací uznesením zo dňa 30.07.2010 potvrdil uznesenie Okresného súdu zo dňa 31.03.2010 ako vecne a právne správne.»*

Podľa názoru sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej právo na spravodlivý proces zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľka v sťažnostiach podrobne uviedla okolnosti, ktoré podľa jej názoru znamenajú porušenie označených práv. Za tieto považuje predovšetkým skutočnosť, že došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keď Okresný súd Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) z podnetu dlžníka/povinného začal konanie o zastavení exekúcie, pričom pred začatím tohto konania ani v jeho priebehu nedal možnosť účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k začatiu konania o zastavení exekúcie. Sťažovateľka namietala aj skutočnosť, že okresný súd v priebehu konania o zastavení exekúcie opätovne preskúmal exekučný titul a súvisiace doklady, teda vykonal dokazovanie, ku ktorému došlo bez znalosti vôle účastníkov konania, keďže im nebol daný priestor na vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom, resp. možnosť navrhnúť nové dôkazy.

Podľa názoru sťažovateľky v posudzovanom prípade došlo aj k zásahu do jej práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že okresný súd a krajský súd exekúciu zastavili, čím znemožnili nútený výkon práva, na ktorý jej vznikol nárok na základe zmluvy o úvere. Okresný súd, ako aj krajský súd podľa sťažovateľky neoznačili ochraňovaný verejný záujem, ktorý by odôvodňoval zásah do vykonávacieho konania, ktorým je zastavenie exekúcie.

Sťažovateľka na podporu svojich tvrdení interpretovala čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, poukázala na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nálezh:

*„1. Základné právo spoločnosti P., s.r.o. na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 7CoE 17/2010-56 zo dňa 30.07.2010.*

*2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 7CoE 17/2010-56 zo dňa 30.07.2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

*3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva spoločnosti P., s.r.o. primerané finančné zadosťučinenie v peniazoch v sume 1426,35 Eur (42970,22 Sk), ktoré mu zaplatí krajský súd do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...*

*4. Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť spoločnosti P., s.r.o. trovy právneho zastúpenia v sume 153,18 EUR s DPH (za dva úkony právnej služby každý za 76,59 EUR s DPH) na účet právneho zástupcu J. H., advokáta... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. ...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 7 CoE 17/2010-56 z 30. júla 2010, ktorým bolo v rámci odvolacieho konania potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 7 Er 759/2008-42 z 31. marca 2010 o zastavení exekučného konania.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Sťažovateľka namietala, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to tým, že okresný súd z podnetu dlžníka/povinného začal konanie o zastavení exekúcie, pričom účastníkom exekučného konania neposkytol priestor vyjadriť sa k začatiu konania o zastavení exekúcie. K porušeniu označeného práva došlo podľa sťažovateľky aj tým, že okresný súd v priebehu konania o zastavení exekúcie vykonal dokazovanie z vlastného podnetu a bez znalosti a vôle účastníkov konania, pričom týmto nedal priestor na vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom ani možnosť navrhnúť nové dôkazy. Podľa tvrdenia sťažovateľky okresný súd, ako aj krajský súd svojimi rozhodnutiami „prelomili“ právnu istotu účastníkov exekučného konania nastolenú vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ako aj legitímne očakávanie sťažovateľky užívať svoj majetok – exekvovateľnú pohľadávku.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky skúmal, či ochranu jej práva, porušenie ktorého namieta, neposkytujú všeobecné súdy na základe opravných prostriedkov jej dostupných, ktoré možno považovať za účinné právne prostriedky nápravy. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v uvedenom prípade sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyčerpala všetky právne prostriedky, ktoré jej

zákon na ochranu jej základných práv a slobôd v systéme všeobecného súdnictva účinne poskytuje, keďže nepodala dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, a to napriek tomu, že sťažovateľkou v sťažnosti uvádzané dôvody predstavujú dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Podľa citovaného ustanovenia dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ak teda prvostupňový súd v označenej veci podľa tvrdenia sťažovateľky neposkytol účastníkom konania možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom ani im nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy, ktoré by rozhodnutie o zastavení exekúcie zvrátili, potom exekučný súd, a teda aj krajský súd namietaným uznesením odňali sťažovateľke možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP].

Vzhľadom na to, že sťažovateľka napriek uvedeným skutočnostiam dovolanie v uvedenej veci nepodala, ústavný súd vychádzajúc zo svojej subsidiárnej právomoci sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.

V súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala aj porušenie práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstatou porušenia označeného práva je nesúhlas sťažovateľky so zastavením exekučného konania, čím podľa jej názoru došlo k zásahu do pokojného užívania majetku sťažovateľky, resp. k zbaveniu jej vlastníctva.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že ním došlo k zásahu do práva sťažovateľky pokojne užívať majetok zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu. Všeobecné súdy svojím postupom aplikovali zákony podľa ich obsahu (v danom prípade predovšetkým ustanovenia Exekučného poriadku) a rozhodovali v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej najvyšším súdom.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi označeným právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, porušenie ktorého sťažovateľka namieta, a napadnutým uznesením krajského súdu, preto prichádzalo do úvahy odmietnutie sťažnosti sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011